

DÉ ROOEFVIS

INTERNATIONAAL ROOFVISMAGAZINE

47

- Jerken met plastic
- Drop shots & softbaits
- Kunstaasvissen op meerval
- Trends in zeebaarsbestanden

€ 8,75

De monding van
de Surinamerivier:
een paradijs voor
experimenteerders.

Een fraaie toevalstreffer, die tijgermeerval.

Sportvissen in Suriname (1): de rivieren

Voor de gemiddelde Nederlander die goed heeft opgelet tijdens de aardrijkskunde- en geschiedenisles is Suriname: kolonialisme, bauxiet, suiker en bij tijd en wijle dubieuze politiek. De link met sportvissen wordt niet snel gemaakt.

Maar Suriname is een potentieel hengelsportparadijs. Jeroen Schoondergang nam er poolshoogte en doet eerst verslag van de rivervisserij.

Het is een bizarre gewaarwording: na bijna twaalf uren met een pick-up truck door de ondoordringbare Surinaamse jungle doemt er een enorm betonnen gebouw op. "Centraal station Apoera", legt onze gids Norman uit, terwijl hij naar een overgroeid tracé wijst. "Midden in de jungle zou de op één na grootste stad van Suriname komen. Dat plan is mislukt." In Apoera staat onze eerste bivak, vlak bij de Corantijnrivier die de natuurlijke grens vormt tussen Suriname en Brits Guyana. Een reusachtige waterweg, slechts bevaren door vissende indianen, bananenboten en individuen met smokkel- en andere dubieuze praktijken in de zin.

Apoera wekt geen grootstedse indruk. Het lijkt eerder op een groot dorp dat na een ramp of geheimzinnige ziekte is verlaten door de meeste bewoners. Een behoorlijke infrastructuur is hier ver te zoeken. We zitten midden in het Surinaamse regenwoud met als enige aanvoerroutes de rivier en een slechte bauxietweg. In een straal van een paar honderd kilometer is er alleen oerwoud, met als enige menselijke inbreng een handvol indianendorpen.

Het vissen is in zo'n omgeving een bijzaak.

Ik heb heel wat enge gebitten gezien, maar dit slaat alles.

Varen tussen twee enorme groene muren.

Pireng

De eerste serieuze visdag maakt het al duidelijk: het ontrafelen van de Surinaamse sportvisgeheimen gaat niet eenvoudig worden. De stekken zijn bijna onbereikbaar en eenmaal ter plekke moet je maar afwachten wat je op het gebied van boten en gidsen gaat tegenkomen. Gelukkig lukt het ons een boot te charteren. Twee indianen nemen ons mee op een tocht tussen twee tientallen meters hoge, groene muren. Een ervaring die vele malen indrukwekkender is dan welke natuurdocumentaire dan

De eerste piranha is fascinerend, de tweede ook nog wel.

ook. We drijven over diepe gaten waarin we enorme haken hebben laten zakken, beaasd met een dode aasvis die voor de gelegenheid met een kapmes in tweeën is gehakt. We vissen op de vele meervalsoorten die in Suriname de verzamelnaam 'gladvis' hebben gekregen. De grootste prijs is de roodstaartmeerval, een vis die gemakkelijk vijftig kilo kan wegen en die er als een goederentrein vandoor gaat. Althans, zo heeft Norman hem beschreven. Maar vooralsnog blijft het stil. Afgezien van een incidentele felle dreun op de hengeltop. "Pireng", roept Norman dan. De piranha's snijden het aas met grote precisie van de haak. Ik ben niet zo'n bodemvisser. Mijn aandacht dwaalt dan ook snel af van het

Met guerrillatrucks en motorzagen banen de anjoemavissers zich een weg door de jungle.

zware vistuig dat ik overboord heb laten zakken. Ik bestudeer aandachtig de oever. In eerste instantie bestaat die alleen uit groen en geluiden. Maar als ik me wat beter concentreer, zie ik beweging. Eerst een paar papegaaien en daarna een familie apen die dicht boven het water in de takken speelt. Als mijn ogen het wateroppervlak hebben bereikt, valt me de waterkant pas

goed op. Wat een fantastische speeltuin voor kunstaas- en vliegvisser. Vismaat Eric heeft dat allang gezien. Hij heeft de schipper zelfs gevraagd de boot naar de kant te manoeuvreren. Dat blijkt niet nodig, want een stroompje pikt ons op en brengt de oever binnen werpbereik. Eric heeft zijn plug al in het water als ik nog zit te knopen. Hij haakt gelijk een fel knokkende vis. Die ook bijna gelijk weer losschiet. De dreggen van de plug zijn verschrikkelijk toegetakeld; de drie haken zijn tot een plat hoopje metaal vervormd. "Dat is het werk van een pireng", zegt Norman. "Als die houvast krijgen met hun gebit kunnen ze zelfs haken doormidden bijten." Ik houd het op indianenverhalen en een slechte dreg.

Designmeerval

We drijven nu langs de bosrand. Onze kunstaasjes ploppen tussen boomwortels en onder overhangende takken. Na een paar worpen, krijg ik mijn eerste aanbeet. De piranha doet het beter dan ik had verwacht. Hij duikt, trekt een paar meters lijn van de slip en geeft een fraai oppervlaktegevecht. Maar hij zit goed gehaakt. Ik vis met een Mirrolure plug. Het Amerikaanse kunstaas is van een speciaal soort kunststof gemaakt. Extra taai, om heel te blijven in de bek van een barracuda of 'king mackerel'. Mijn pireng heeft met zijn gebit laten weten wat hij van mijn aasje vindt. Met één hap wordt het achterstuk geperforeerd. Als ik de vis in de kieuw wil grijpen, houdt Norman me tegen. "Doe maar niet. Als je vinger doorglijdt, heb je een groot probleem."

Ik heb in mijn hengelsportcarrière al heel wat enge gebitten aan boord zien komen, maar dit slaat alles.

Als een machine schiet de piranhabeek open. En als er iets in de buurt van het akelige, knalrode oog komt, klapt de bek dicht; met een geluid alsof er twee stenen op elkaar worden geslagen. De tanden zijn vlijmscherp en passen keurig in elkaar. Vanaf nu geloof ik alles wat er over piranha's wordt beweerd. De mededeling dat de Surinaamse piranha-soorten niet agressief zijn, leg ik naast me neer. De eerste piranha is fascinerend, de tweede ook nog. Maar dan begin je toch wel te hopen dat er meer rondzwemt dan alleen die moordmachines met rode ogen. Het is duidelijk dat de piranha - in drie soorten overigens - de brasem van de Surinaamse rivieren is. Maar dat er ook andere soorten zitten wordt snel duidelijk. Eén van de bootbestuurders is op de bodem blijven vissen en krijgt een enorme aanbeet. De vis maakt een lange run, maar kan geen kant op aan het zware materiaal. Een van de mooiste zoetwatervissen die ik ooit heb gezien, komt langs: een tijgermeerval. Ik had er al eens foto's van gezien; een designmeerval, zo een moeten we vangen, had ik al tegen Norman gezegd. Hij gaf me weinig kans, de tijgermeervallen komen in april en mei in enorme aantallen bijeen om te paaien. Daarna verdwijnen ze en worden ze slechts sporadisch gevangen. Het is nog geen april, dus deze vangst is een fraaie toevalstreffer.

Enorme visrijkdom

Suriname zou wel eens één van de best bewaarde hengelsportgeheimen op aarde kunnen zijn. Een schatkist trouwens, waarvan je het deksel maar met moeite op een kier krijgt. Buiten de kuststrook en Paramaribo, heeft Suriname geen verharde wegen en bestaat het volledig uit oerwoud. Kom dan maar eens op een visstek. Een wandeling over één van de vismarkten in Paramaribo maakt duidelijk dat de visrijkdom groot is. Het aantal zoet- en zoutwatersoorten is enorm en ook de formaten zijn soms aansprekend. Tussen de meervallen en de verschillende soorten ombervissen, ligt snook van een formaat dat ik tijdens mijn mangrovetrips nergens ben

In april en mei komen de tijgermeervallen in grote aantallen bijeen om te paaien.

tegengekomen. De Surinaamse snoek, zoals ze hier heten, laten zich met dood tij prima vangen in de riviermondingen. Ook tarpon - hier trapoen - is volop aanwezig. Hengeltuig vernietigende meervallen - lalau - en groupers - gran morgoe - liggen in de bruin gekleurde stroom van de Surinamerivier. De visrijkdom van de Surinaamse kuststrook schijnt te maken te hebben met de uitloop van de Amazonerivier.

Het sediment dat met grote kracht in Brazilië de Atlantische oceaan wordt

ingeduwd, maakt een buiging naar het oosten, langs Frans Guyana. Voor de Surinaamse kust is de kracht eruit en zakt de voedselrijke modder naar de bodem. Surinaamse vissers zetten enorme houten stellages in de riviermonding. De fuiken die in de stroom hangen worden ieder uur geleegd. Vaak ligt het ruim van de bootjes dan al vol met vis. Er drijven wel wat sportvissers tussen de netten door. Ze hoeven weinig moeite te doen om een visje te vangen. Een uurtje rommelen met een garnaaltje

Stekken zoeken in de jungle betekent diep waden en van rots tot rots klauteren.

en een shadje leverde ons een enorme hoeveelheid kleine meervallen op, in vier verschillende soorten. De monding van de Surinamerivier is een paradijs voor experimenteerders. Je kunt er dus verticalen op meerval. Maar vooral aasvissers met geduld kunnen hier enorme vangsten maken. Ik heb foto's gezien van de meerval die 'lalau' wordt genoemd: vissen van bijna drie meter lang. En ook de mangrovekreeken zijn volledig onontgonnen gebied. Een paradijs voor insecten, maar ook voor trapezen, snoek en wie weet wat nog meer?

Driehonderd soorten

Voor het echte pionierswerk zul je als sportvisser landinwaarts moeten. We hebben een dag over de Corantijn gevaren. De pireng kennen we inmiddels; we weten nu ook dat ze groot kunnen worden. Lars haakt er eentje van een kilo of drie. Met een gebit dat is meegegroeid. Maar tussen de boomwortels en overhangende takken, jaagt er van alles. Soms niet alleen vis. Een reuzenotter steekt even zijn hoofd omhoog en gaat verder met zijn jacht. Een tiental meters verderop gooi ik een klein plugje in de monding van een kreekje. Het water ontploft en een felgekleurde vis kiest

het luchtruim. Norman's ogen glimmen. "Ah, tukanari, ze zitten er". Ik zet alle zeilen bij met mijn tiengrammer en weet de vis uit de takken te houden. Als de vis langsij komt, kan ik er weer eentje van mijn wenslijstje afvinken: de vis die Amerikanen - om marketingtechnische redenen - foutief peacock bass noemen. De pauwchiclode is de snelste en aansprekendste jager van het Amazonegebied. Deze maakt zijn reputatie waar. We moeten hard werken voor onze vis. Door de enorme regenval - we krijgen vijf tropische buien over ons

heen - is de rivier in rap tempo gezwollen. De vis is van slag en doet niet veel. Als we besluiten terug te varen, laat ik vanaf een steigertje nog even een stukje garnaal onder een dobbertje bungelen. Het is alsof ik in het tropische aquarium van Blijdorp zit te hengelen; de ene na de andere kleurige tandkarpers en chiclode komt boven. De visserij maakt duidelijk welke soortenrijkdom dit ecosysteem herbergt: in de rivieren van Suriname zwemmen meer dan driehonderd vissoorten. Dat is tien keer zoveel als in het Nederlandse zoete water.

Anjoemara

Norman en zijn vismaat Roy kennen het binnenland van Suriname als geen ander. Ze maken regelmatig vistochten naar bijna onbereikbare streken. Met hun guerrillatrucks en motorzagen banen ze zich een weg door de jungle. Hun ultieme prijs is de anjoemara (*Hoplias macrophtalmus*). Een vis die bij een eerste aanblik wel iets wegheeft van het levende fossiel coelacanth. Ook de anjoemara is een primitieve vis. Hij leeft in diepere poelen in de junglerivieren en voedt zich met alles wat voorbijkomt. Ook de pireng is zijn leven niet zeker. Geheel onverwacht stopt Norman zijn auto bij een riviertje. Hij grijpt zijn hengel en wacht nauwelijks op ons. Mijn camera en films blijven in de gesloten auto achter. Terwijl de regen naar beneden gutst, krijgen we een spoedcursus anjoemaravissen: Zware hengel en lijn, enorme dobber en een 10/0 haak met een halve vis eraan. Na een minuut is het raak. Het aas van

De pauwchiclode is de snelste en felst gekleurde rover van de junglerivieren.

Lars wordt bijna in het oppervlak gegrepen. In een impuls trekt hij het aas uit de bek van de anjoemara. Ondertussen is de dobber van Roy ook verdwenen. Hij laat zien wat de essentie van het anjoemaravissen is: slip dicht en rammen maar. Met veel waterverplaatsing wordt de anjoemara aan land gesleurd: een zwarte griezels van elf kilo. In de bek zit een aantal dolkachtige tanden. Ik heb mijn conclusie getrokken: voor mij heeft deze rauwdouwerij niets met vissen te maken. Maar spectaculair is wel. Een tropische wolkbreuk breekt onze vistrif snel af, dus het experimenteergerei met poppers en jerkbaits, blijft in de auto. Jammer, want de anjoemara komt heel wat beter tot zijn recht aan subtieler materiaal. Daar zijn mijn reisgenoten en ik het over eens.

Blanche Marie

Onze laatste visplek ligt onder de Blanche Mariewater vallen in de Nickerie-rivier. Eindelijk een rivier waarvan je zonder verrekijker de overkant kunt zien. Ook deze rivier is gezwollen en om de stekken te bereiken zijn we genooddakt tot onze schouders te waden. Een eigenaardig idee in een plek waar de piranha de meest voorkomende vis is. Toch went het idee en al snel klautert iedereen van rots naar rots. Lars en Eric werpen pluggen,

De anjoemara: een zwarte griezels van elf kilo.

poppers en jerkbaits langs overhangende takken en stroomnaadjes. Ik heb een vliegengel opgetuigd en een doosje met poppers en bunnies in mijn zak. De watermassa dendert voorbij op plekken die er volgens Norman in de droge tijd als visvijvertjes bijliggen. Toch lukt het ons een aantal vissen te haken. Lars zet zijn haat-liefdeverhouding met de piremng voort. Zijn tegenstander spuugt de stroomspinner zonder respect uit; de dreg is fijngekauwd en het koperen blad bijna dubbelgevouwen. Mijn popper wordt gestopt door een vis die meters lijn pakt, en zichzelf dwars op de stroom zet. Pas na veel zijwaartse druk weet ik de vis te keren. Norman herkent hem als

een morroco, een lid van de Brycon-familie. Het lijf heeft wat weg van een winde en de bek staat vol met ronde tanden waar het beest waarschijnlijk kreeftachtigen mee fijnknijpt. Er volgen nog wat visjes, maar de rivier werkt niet mee. De buien blijven vallen en het water is bijna overal een kolkende massa. Toch is het vissen op de Nickerie-rivier een onvergetelijke ervaring. Lars, Eric en ik staan de laatste ochtend bij zonsopgang aan de oever. Tegenover ons een groen gordijn waartegen de ochtendnevel opstijgt. Een blauwe ara laat zich eerst horen en daarna zien. Ik zet weer een vink op één van mijn denkbeeldige wenslijsten.

Een reuzenijsvogel toont hoe je hier moet vissen. We beseffen hoe bevoorrecht we zijn dat we dit mogen meemaken. Het vissen is die ochtend bijzaak. En dat is maar goed ook, want de vis laat het afweten. Een terugkeer tijdens de droge tijd wordt vanaf dat moment voor ons alle drie een brandend verlangen.

Jeroen Schoondergang

De morroco heeft wel iets weg van een winde.

In het volgende nummer :

zet Jeroen koers naar een aantal eilanden in het spectaculaire Brokopondo-meer. Hij ontdekt er een kunstaa- en vliegvisparadijs.